Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
«Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті» КеАҚ

БЕКІТЕМІН
Академиялық сапа жөніндегі
комитетінің төрағасы
____________________ Н.А.Ахатаев
«_1_» ____09_______2023ж.

ТҮЛЕК МОДЕЛІ

«7М01518 – География» білім беру бағдарламасы бойынша

Қызылорда қ, 2023

МАЗМҰНЫ

	Кіріспе	3
1	БББ сипаттамасы	3
2	Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері	3
2.1	Білім беру бағдарламасының мақсаттары	3
2.2	Білім беру бағдарламасының міндеттері	3
2.3	Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері	4
2.4	Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктермен салыстыру матрицасы	5
2.5	Маманның жеке қасиеттері	6

КІРІСПЕ

Бітіруші түлектің құзіреттілік моделін әзірлеу Болон процесінің негізгі бағыттарын жүзеге асырудың құзыреттілік моделі белгілі дәрежедегі (лауазымды), белгілі бір бейіндегі маман қандай кәсіби міндеттерді шеше алуы керек деген сұраққа жауап беруге арналған. Стейкхолдерлер және барлық мүдделі тараптардың қажеттіліктеріне жауап беретін ЖОО бітірушінің заманауи үлгісін қалыптастыру Қорқыт Ата атындағы ҚУ-ның басты стратегиялық мақсаты болып табылады және оқу үдерісіне қажетті кадрлық, оқу-әдістемелік, ақпараттық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз етіледі. Университетте еңбек нарығында сұранысқа ие бакалавриат түлектерін сапалы даярлауды қамтамасыз ету үшін мақсатты кадрлық саясат және жүйелі түрде университеттің материалдық-техникалық базасын жақсарту жүргізіледі.

1БББ сипаттамасы

1. Білім беру саласының классификациясы және коды: 7М01-Педагогикалық ғылым
2. Білім беру бағытының классификациясы және коды: 7М015 - Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтарды даярлау
3. Білім беру бағдарламаларының тобы: 7М015-география пәні мұғалімдерін даярлау
4. Кредиттер көлемі:120 академиялық сағат
5. Оқу түрі: күндізгі
6. Оқу тілі: қазақ, орыс
7. Берілетін академиялық дәреже: *«7М01506-География»* білім беру бағдарламасы бойынша педагогикалық ғылымдардың магистрі
8. Білім беру бағдарламасының түрі: қолданыстағы «7М015 Жаратылыстану ғылымдары бойынша пән мұғалімдерін дайындау» білім бағдарламасы
9. БЖХС бойынша деңгей: 7
10. ҰБШ бойынша деңгей: 7
11. СБШ бойынша деңгей: 7

1.Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудың негізгі компоненттері білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері, объектілері, кәсіптік қызмет түрлері мен бағыттары, маманның құзыреттілік моделі туралы ақпаратты, оның ішінде дескрипторлар, білім беру бағдарламасына сәйкес құзыреттердің түрі және білім беру бағдарламасының нәтижелерін қамтиды.

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

География саласында жоғары білікті және бәсекеге қабілетті, еңбек нарығында сұранысқа ие, кәсіптік мәдениеттің жоғары деңгейіне ие, географиялық білім беру саласындағы кәсіби мәселелерді шеше алатын мамандарды даярлау

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- магистрлерді даярлауды жүзеге асыратын жоғары оқу орындары мен ғылыми-зерттеу ұйымдары жұмысының тиімділігін арттыру;
- магистранттардың өзіндік оқу, ғылыми-зерттеу және педагогикалық қызметін ынталандыру;

- халықаралық білім беру кеңістігінде және халықаралық еңбек нарығында «магистр» дәрежесін беру туралы Қазақстан Республикасының құжаттарын тануды қамтамасыз ету.

2.3 Жалпы және кәсіби құзіреттіліктері

Құзыреттілік түрлері		
1. Жалпы құзыреттер	ЖҚ-1	Ғылыми білімнің қалыптасу тарихы мен философиялық заңдылықтарды талдай отырып, ЖОО да ғылыми-педагогикалық зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру әдістерін қолдануға қабілетті
	ЖҚ-2	Шет ел тілін қарым-қатынас құралы ретінде географиялық ақпараттарды іздестіруде және құрылымдауға қабілетті қолдану
	ЖҚ-3	ЖОО- да оқу үдерісін басқару психологиясы заңдылықтарын қолданып, тұлғаға бағдарлап оқытуды ұйымдастыруда инновациялық оқыту технологияларының тиімді түрін бағалай алады
	ЖҚ-4	Ғылым тарихы және философиясы саласындағы білімді пайдалана отырып, тұтас жүйелі ғылыми дүниетаным негізінде кешенді, соның ішінде пәнаралық зерттеулерді жобалау және жүзеге асыру қабілеті
	ЖҚ-5	Білім алушы орфографиялық, лексикалықжәнеграмматикалық тұрғыдағы құзіреттіліктерге ие болады
	ЖҚ-6	Жалпы, орта және жоғары кәсіптік және қосымша білім беру жүйесінде білім беру процесін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қабілетті
	ЖҚ-7	Болашақ мамандардың, жоғары оқу орын оқытушыларының, ғылыми қызмет-керлердің тұлғалық-кәсіби психологиялық ойларын дамытады
Кәсіби құзыреттер:	КҚ-1	Географиялық білім беру аясында педагогикалық экспериментті жоспарлау және жүргізуге қабілеттілік
	КҚ-2	Кәсіби қызметте жобалау және қазіргі заманғы әдістемелер мен технологияларды, оқыту жүйесін, Географияны оқыту әдістемесі бойынша студенттердің жетістіктерін диагностикалау әдістерін қолдануға қабілеттілік
	КҚ-3	География ғылымының тарихы мен әдіснамасын өз зерттеуінде қолдана алуға құзыреттілік
	КҚ-4	Мектептегі географиялық білім мазмұнын ғылыми білімнің иерархиясы және оның мектеп географиясында бейнелену ұстанымдары тұрығысынан талдай алу
	КҚ-5	ғылыми зерттеулерді тиімді жоспарлау және ғылыми эксперимент деректерін өңдеу мәселелерінде
	КҚ-6	Географиялық ғылыми қызмет нәтижелерін коммерцияландыру жолдарын білуі
	КҚ-7	Мектеп географиясындағы геоинформатика және картографиялық білімдерді оқыту ұстанымдарына сәйкес тиімді оқыту әдістемесін таңдай алады
	КҚ-8	географияық ақпаратты жинау, сақтау, өңдеу, талдау және беру кезінде қазіргі заманғы компьютерлік технологияларды қолдану мәселелерінде
	КҚ-9	Қызылорда облысы аумағындағы киелі нысандар топтарын білу: - Қызылорда облысының киелі жерлерін атайды, - Қызылорда облысындағы аномальды және жұмбақ жерлерге мысалдар келтіреді
	КҚ-10	Арал өңіріндегі геоэкологиялық жағдайларды көрсететін топонимдердің шығу тарихын біледі, тілдік тұрғыдан талдайды
	КҚ-11	Кәсіби қызмет мәселелерін шешу кезінде табиғи, өндірістік және әлеуметтік аумақтық жүйелердің дамуы мен өзара әрекеттесу заңдылықтары мен ерекшеліктері туралы теориялық білімдерін

қолдана алады.

КҚ-12 Ғаламдық, аймақтық және жергілікті деңгейде географиялық объектілерді, құбылыстар мен процестерді анықтау мүмкіндігі; әртүрлі дәрежедегі географиялық кешендердегі табиғи, экономикалық және әлеуметтік құрамдастардың арасындағы байланыстарды анықтау

КҚ-13 Білім және ғылым саласында ғылыми зерттеулерді жүзеге асыру тәжірибесі бар
әртүрлі ақпарат көздерімен жұмыс істеуге қабілеттілік

КҚ-14 әртүрлі таксономиялық дәрежедегі елдер мен аймақтардағы табиғи және әлеуметтік-экономикалық процестердің дамуы мен өзара әрекетін бағалау және болжау үшін географиялық зерттеу нәтижелерін пайдалануға дайын

КҚ-15 Әлемнің ғылыми бейнесіндегі географиялық білім жүйесін бағалауға қабілеттілік

КҚ-16 Материалдың репрезентативтілігін бағалау әдістерін, сандық зерттеулер жүргізу кезінде іріктеу көлемін, алынған мәліметтерді салыстырудың және заңдылықтарды анықтаудың статистикалық әдістерін қолдана білу

КҚ-17 ЖОО білім беру жағдайында оқытудың заманауи технологияларын таңдау және пайдалануға қабілеттілік

КҚ-18 Негізгі және қосымша білім беру бағдарламаларын әзірлеуге қатыса алады, олардың жеке құрамдас бөліктерін (соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып) дамыта алады

КҚ-19 далалық және зертханалық геоэкологиялық ақпаратты өңдеу, талдау және синтездеу әдістерін меңгеру және теориялық білімді практикада қолдануға қабілеттелік

КҚ-20 Географиялық ақпаратты өңдеу, талдау және синтездеу, географиялық болжау, табиғатты қорғау және шаруашылық қызметті жоспарлау және жобалау үшін кешенді географиялық зерттеу әдістерін қолдану мүмкіндігі

КҚ-21 Туристік нарықты зерттеуді жүзеге асыруға, туристік өнімді сатуды және жылжытуды ұйымдастыруға қабілетті

2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктермен салыстыру матрицасы

Құзыреттілік	ON1	ON 2	ON 3	ON 4	ON 5	ON 6	ON 7	ON 8	ON 9	ON 10
ЖҚ-1	+									
ЖҚ-2		+								
ЖҚ-3		+								
ЖҚ-4			+							
КҚ1						+				
КҚ						+				
КҚ3				+						
КҚ4							+			
КҚ5	+									
КҚ6									+	
КҚ7							+			
КҚ8		+								
КҚ9			+							
КҚ10						+				+

КҚ11							+			
КҚ12								+		
КҚ13						+				
КҚ14							+			
КҚ15								+		+
КҚ16							+			
КҚ17										+
КҚ18										+
КҚ19						+		+		
КҚ20										
КҚ21						+				

2.5. «7M01518-География» бойынша маманның жеке қасиеттері.

7M01518-География білім беру бағдарламасы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі" дәрежесі беріледі.

а) Оқытушыға ассистент, ғылыми қызметкер, педагогикалық бейіндегі ғылыми-зерттеу институттары мен университеттердің ғылыми тобының жетекшісі; жоғары оқу орнының, орта кәсіптік оқу орындарының оқытушысы, мемлекеттік білім беру қызметтерінің бөлімдері мен бөлімшелерінің жетекшісі

б) Кәсіби қызмет саласы мен объектілері: табиғатты тиімді пайдалану, ландшафттану, сакральды география, аттрактивті география, өлкетану, лимнология, география және мәдениет, этногеография

в) *Кәсіби қызмет түрлері:*

- білім беру (педагогикалық) жұмысы ретінде: география, тарих пен экология және қоршаған ортаны қорғау бойынша факультативтік курстардың мұғалімі (мектептер, гимназиялар, лицейлер, колледждер және т. б.), мектептегі туристік-өлкетану және экологиялық жұмыстарды ұйымдастырушы;
- ғылыми-зерттеу: экологиялық және табиғат қорғау ұйымдарында ғылыми зерттеулерді орындау;
- жобалық: жобалау және конструкторлық ұйымдарда жалпы және мамандандырылған әзірлемелерді (топографиялық түсірулер, карталар, метео алаңдарды құру), экологиялық соқпақтар, рекреация, суландыру, қайта құру, аудандық жоспарлау (мысалы, өндірістік және әлеуметтік). Инфрақұрылым, табиғи және әлеуметтік-экономикалық объектілер және т. б.);
- әртүрлі деңгейдегі мемлекеттік құрылымдардағы өндірістік-басқару қызметі (білім бөлімдері, әкімдіктер, табиғатты қорғау және туристік-өлкетану және табиғат қорғау ұйымдары және т. б.)
- әртүрлі деңгейдегі мемлекеттік құрылымдардағы өндірістік-басқару қызметі (білім бөлімдері, әкімдіктер, табиғатты қорғау және туристік-өлкетану және табиғат қорғау ұйымдары және т. б.)
- табиғатты қорғау, табиғатты пайдалану, халық қоныстандыру мәселелері бойынша түрлі ұйымдарда сарапшылар қызметіндегі сараптамалық қызмет, (жобалар сараптамасы, қалалар, аудандар және ауылдық округтер, бағалау процедуралары, жобалар негіздемесі және т. б.);
- табиғатты қорғау, табиғатты пайдалану, халық қоныстандыру мәселелері бойынша түрлі ұйымдарда сарапшылар қызметіндегі сараптамалық қызмет, (жобалар сараптамасы,

қалалар, аудандар және ауылдық округтер, бағалау процедуралары, жобалар негіздемесі және т. б.);

- табиғи ортаның, жер және табиғат қорғау ұйымдарының, туристік-өлкетану және экологиялық мекемелердің мониторинг жүйесіндегі ұйымдастыру-технологиялық қызметі.

г) *Кәсіби қызметінің функциялары*:

- білім беру- білім беру ақпаратын беріп, білімдерін өз бетінше меңгеруді үйренеді, студенттердің тілдік қажеттіліктері мен қажеттіліктерін есепке ала отырып, жаңа оқу технологияларын, соның ішінде АКТ және т.б.

- тәрбиелеу - студенттерді әлеуметтік құндылықтар жүйесіне енгізеді, педагогикалық әдепті, педагогикалық әдеп ережелерін сақтайды, студенттердің жеке басын құрметтейді, Қазақстанның ұлттық басымдықтарын ескере отырып, білім беру үдерісін қалыптастырады және т.б.ілім беру бағдарламаның түлегінің құзырлылықтары.

- әдістемелік - оқу үрдісін әдістемелік қамтамасыз ету, біліктілігін арттыру жоспарлары, әдістер мен әдістерді айқындайды, сабақтардың мақсаттарына сәйкес оқыту материалдарын әзірлейді және т.б.

- зерттеу - студенттердің білім мазмұнын меңгеру деңгейін зерттейді, білім беру ортасын зерттейді, студенттердің жеке ерекшеліктерін диагностикалау нәтижелерін пайдаланады;

- әлеуметтік және коммуникативті - кәсіби қоғамдастықпен және білім берудегі барлық мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасайды, білім беру мүдделі тараптарды біріктіретін инновациялық идеяларды бастайды және т.б.